

Bacz na siebie, gdy spożywasz Ciało Pańskie!

Najpierw – aby ochłonąć od jakichkolwiek emocji – warto przypomnieć wskazania, które zostawił nam w Piśmie Świętym sam św. Paweł. Kierując do mieszkańców Koryntu pouczenia o sposobie zachowania się na zgromadzeniach liturgicznych podkreślił, że „**ilekroć bowiem spożyacie ten chleb albo pijecie kielich, śmierć Pańską głosicie, aż przyjdzie**” (1 Kor 11, 26). Komunia Święta jest zawsze upamiętnieniem, aktualizacją wydarzeń, które dokonały się w Wieczerniku, na Golgocie i w noc Zmartwychwstania. Jest ona zjednoczeniem się każdego konkretnego człowieka z Jezusem Chrystusem i oczywiście z Jego nauką, którą w sposób niezmienny od wieków przekazuje nam Kościół. Zatem przyjmowanie Komunii Świętej nie tylko świadczy o pozostawaniu we wspólnocie z Bogiem, ale także z Jego Kościołem. Dlatego św. Paweł przestrzegał, aby tak żyć i postępować, by przypadkiem nie przyjmować Eucharystii świętokradzko, a przez to narażać się na karę Bożą: „**Niech przeto człowiek baczy na siebie samego, spożywając ten chleb i pijąc z tego kielicha. Kto bowiem spożywa i pije nie zważając na Ciało Pańskie, wyrok sobie spożywa i pije**” (1 Kor, 11, 28-29).

Przestrzeganie prawa kościelnego

W prawie kościelnym o odmowie udzielenia Komunii Świętej wypowiedział się prawodawca w kan. 915 Kodeksu Prawa Kanonicznego [KPK]. Zgodnie z nim „do Komunii Świętej nie dopuszcza się ekskomunikowanych i podlegających interdyktowi, po wymierzeniu lub deklarowaniu kary, jak również innych osób trwających z uporem w jawnym grzechu ciężkim” (kan. 915 KPK). Należy przy tym zauważyć, że gdyby udzielający Komunii Świętej świadomie łamał zapisy tego kanonu i bezprawnie udzielał sakramentu, narażając pozostałych wiernych na niebezpieczeństwo zgorszenia, mógłby zostać ukarany zgodnie z kan. 1389 § 2 KPK, w którym zostało podkreślone, że „kto zaś wskutek zwinionego zaniedbania, podejmuje lub pomija

bezprawnie z czyjąś szkodą lub zgorszeniem akt władzy kościelnej lub akt odnoszący się do urzędu lub zadania, powinien być sprawiedliwie ukarany”. Nie powinien jednak zważać na karę w której jest przyjmujący Eucharystię, gdyby udzielał jej w niebezpieczeństwie śmierci, gdyż wtedy zgodnie z kan. 1352 §1 KPK kary ulegają zawieszeniu.

W kan. 915 KPK zostały przewidziane następujące przypadki, w jakich należy odmówić udzielenia Komunii Świętej. Po pierwsze dotyczy to osoby, która została ukarana karą interdyktu lub ekskomuniki *ferendae sententiae*. Jako przykład można przytoczyć sytuację, gdy ktoś publicznie wzywa do nienawiści wobec papieża lub swojego biskupa, zachęcając przy tym innych do nieposłuszeństwa tym osobom, wówczas może on po przeprowadzonym procesie karnym zostać ukarany interdyktem *ferendae sententiae*. I wówczas należy odmówić takiej osobie Komunii Świętej. Po drugie, gdy osoba zaciągnie na siebie karę interdyktu lub ekskomuniki *latae sententiae*, która zostanie deklarowana, czyli zostanie jej nadany charakter publiczny. Tutaj jako przykład można podać lekarza, który w związku z prowadzeniem kliniki dopuszcza się przestępstwa aborcji. Gdy ekskomunika *latae sententiae* przywiązana do tego przestępstwa zostanie deklarowana, wówczas należy odmówić mu Komunii Świętej. Trzeci przypadek dotyczy trwania z uporem w jawnym grzechu ciężkim. Tutaj jako przykład można wskazać przede wszystkim na katolików którzy wolą zawrzeć tylko małżeństwo cywilne, odrzucając lub przynajmniej odkładając małżeństwo kościelne, a także osoby rozwiedzione, które zawarły nowy związek. W tym względzie należy najpierw przywołać stanowisko papieża Franciszka wypowiedziane w adhortacji *Amoris laetitia*, który zachęca duszpasterzy, aby towarzyszyli wiernym i wraz z nimi rozeznali, by mogli oni uświadomić sobie swoją sytuację przed Bogiem. Jednocześnie z całą stanowczością papież stwierdził, że w samym prawie nie ma stopniowości, toteż „rozeznanie nigdy nie może nie brać pod uwagę wymagań ewangelicznej prawdy i miłości proponowanej przez Kościół”.

Wobec powyższego Kościół potwierdza swoją praktykę wyrażoną w adhortacji *Familiaris consortio* niedopuszczania do Komunii Świętej osób, „gdy ich stan i sposób życia obiektywnie zaprzeczają tej więzi miłości między Chrystusem i Kościołem, którą wyraża i urzeczywistnia Eucharystia”.

Zgorszenie ciągle aktualne

Przy przystępowaniu do Komunii Świętej, oceny co do zdolności do jej przyjęcia dokonuje w swoim sumieniu sam wierny, który pragnie otrzymać Eucharystię. Jednak w sytuacji, gdy mamy do czynienia z postępowaniem konkretnej osoby, które na forum zewnętrznym w sposób poważny, oczywisty i stały jest przeciwne normom moralnym, Kościół nie może wzbraniać się przed podjęciem odpowiednich kroków. W Deklaracji Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych z 2000 roku jest zawarte wyraźne wskazanie, co należy wziąć pod uwagę w interpretacji kan. 915 KPK. Mamy mieć do czynienia: z grzechem ciężkim rozumianym w sensie obiektywnym; z uporczywym trwaniem w tym grzechu, któremu wierny nie chce położyć kresu; z jawnym charakterem sytuacji trwania w grzechu ciężkim. Wiedza szafarza, który odmówiłby udzielenia Komunii Świętej, powinna być oparta na publicznie znanych faktach. Wtedy w opisanej sytuacji nie jest wymagane wcześniejsze upomnienie takiej osoby dokonane przez proboszcza. A zatem, gdy do Komunii Świętej podejdzie osoba, o której wiadomo w parafii, że żyje w niekościelnym związku małżeńskim lub konkubinacie oraz proboszcz ma wiedzę, że żyje ona w tym związku na sposób małżeński, wówczas powinien odmówić udzielenia jej Komunii Świętej. Przywołane jednak na początku opracowania sytuacje bardziej odnoszą się do działalności politycznej i społecznej oraz poglądów poszczególnych osób, niż do trwania w grzechu spowodowanym życiem w nieregularnym związku. Dlatego i w tych przypadkach istnieje możliwość odmowy udzielenia Komunii Świętej. Może to dokonać się w odniesieniu do osób, wobec których wiadomo, że przynależą do stowarzyszeń walczących z Kościołem

(kan. 1374 KPK). Odmówienie udzielenia Komunii Świętej wiąże się z dyspozycją zawartą w kan. 1399, w którym prawodawca postanowił: „Zewnętrzne naruszenie prawa Bożego lub kanonicznego, w przypadkach innych niż przewidziano w tej lub w innych ustawach może być ukarane sprawiedliwą karą, tylko wtedy gdy przemawia za tym szczególna ciężkość przekroczenia i zachodzi konieczność zapobieżenia zgorzeniu lub ich naprawienia” (kan. 1399 KPK).

Kara z umiarem

Należy unikać sytuacji, w których publicznie odmawia się udzielenia Komunii Świętej. Gdy zaś zdarzają się sytuacje, w których działania zapobiegawcze, na przykład w formie rozmowy, czy upomnienia nie przynoszą skutku, wówczas należy odmówić Komunii Świętej osobie jawnie niegodnej. Trzeba to jednak uczynić w duchu głębokiej miłości wobec tej osoby i w stosownym czasie podać powody, które skłoniły kapłana do nieudzielenia Komunii Świętej. „**Kościół posiada przyrodzone i własne prawo karcenia sankcjami karnymi wiernych, którzy popełnili przestępstwo**” (kan. 1311 KPK), dlatego w celu zachowania właściwej dyscypliny należy z niego korzystać. Jednocześnie trzeba przypomnieć sobie normę prawodawcy z kan. 1341 KPK, w której – w kontekście wymierzania kar – zostało podkreślone, że ordynariusz zanim podejmie kroki zmierzające do wymierzenia lub deklaracji kary, powinien czy to braterskim upomnieniem, czy naganą, czy innymi środkami pasterskiej troski doprowadzić do naprawienia zgorzenia, wyrównania naruszonej sprawiedliwości, czy przyczynić się do poprawy winnego. Dlatego biskupi diecezjalni – czego przykładem jest coraz częstsze analogiczne postępowanie hierarchów w USA – nie powinni unikać okazji do tego, aby nawet publicznie upominać swoich diecezjan, zwłaszcza tych na eksponowanych stanowiskach, gdy jako katolicy wypowiadają się kontrowersyjnie na tematy wiary. Dzięki temu można uniknąć zgorzenia wśród wiernych, a błędzących skierować na właściwą drogę rozwoju duchowego. (Ks. Marcin Kołodziej)

– Podczas Mszy Świętej odczułam tak wyraźnie Twoją dobroć, delikatność, czystość... Ogarnęła mnie Twoja subtelna Miłość. A jednocześnie zobaczyłam własną prymitywność i prostactwo. Ileż razy moje zachowanie wobec Ciebie jest grubiańskie...

+ Chcę także i to zmienić w tobie.

Objawiam ci prawdę o tobie. Nie jesteś gorsza od innych.

Taka jest prawda o każdym z was.

A jednak cię kocham miłością doskonałą, pragnę obdarzać i uczynić Moim współpracownikiem.

– Niesamowite jest to zestawienie Twojej wielkości, świętości i doskonałości z moją małością i brudem... Zupełnie niepojęte...

+ Widzisz, ponieważ jestem Doskonałością, pragnę twojej słabości i małości, i twojego bezgranicznego oddania. (...)

– Jak to jest, Ojczy, że jesteś w każdym z nas ludzi, w każdej Hostii konsekrowanej – wszędzie jednocześnie i w całości?

+ Jako człowiek nie masz takiego aparatu umysłowego, aby to zrozumieć. Żadne porównanie ze światła materialnego nie jest odpowiednie.

Możesz to odczuwać duszą, o ile dam ci taką łaskę i o ile twoja dusza jednoczy się ze Mną.

– Połowę Hostii otrzymałam....

+ Połowiczną byłeś ze Mną na tej Mszy Świętej i w niepełny sposób mogłem przyjść do ciebie.

– Trudno mi było o skupienie.

+ Chociaż trudno, też trzeba. Tym bardziej trzeba pragnąć i wołać. (A. Lenczewska)

Asystent kościelny: ks. Przemysław Filipkiewicz

Teksty przygotowała D.B.

Kontakt: cp.cichy.przyjaciel@gmail.com

Zapraszamy do tworzenia i rozpowszechniania CP

Cichy Przyjaciel Nr 131

Bezpłatne pismo katolickie

Żarliwością rozpałitem się o chwałę Pana Boga

Tym bardziej trzeba pragnąć i wołać

Świętość to szalona gorliwość

w wybieraniu najlepszego życia!

To bezczelne stawanie w ostrym świetle,

zamiast ciągłego chowania się w półmroku.

To odwaga, której Ci przecież nie brakuje

(Ks. Piotr Pawlukiewicz)